

דף ו.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' תמורה פ"א ה"א

כָּל הַמִּמִּיר לֹקֶה עַל כָּל בְּהֵמָה וּבְהֵמָה שִׁמִּיר שֶׁנֶּאֱמַר
 'לֹא יִחְלִיפֻנוּ וְלֹא יִמִּיר אֹתוֹ' וְאִם עַל פִּי שֶׁלֹּא עָשָׂה
 מַעֲשֶׂה. מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁכָּל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שֶׁאֵין
 בָּהֶם מַעֲשֶׂה אֵין לֹקֵין עָלֶיהָ חוּץ מִנִּשְׁבָּע וּמִמִּיר וּמִקָּלָל
 אֶת חֲבֵרוֹ בְּשֵׁם. שֶׁלֹּשָׁה לְאוּיִן אֵלוֹ אֵי אֶפְשָׁר שִׁיְהִיָּה בָּהֶן
 מַעֲשֶׂה כָּלִל וְלֹקֵין עָלֶיהֶן. וְלָמָּה לֹקֵין עַל הַתְּמוּרָה וְהָרִי
 לָאוּ שָׁבָה נִתְקַן לַעֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמַר 'וְאִם הָמִיר יִמִּירָנוּ וְהָיָה
 הוּא וְתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ'. מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם עֲשֶׂה וְשִׁנִּי
 לְאוּיִן. וְעוֹד שֶׁאֵין לָאוּ שָׁבָה שָׁוָה לַעֲשֶׂה. שֶׁהַצָּבוּר
 וְהַשְּׁתָּפִין אֵין עוֹשִׂין תְּמוּרָה אִם הִמִּירוּ אֵף עַל פִּי שֶׁהֵן
 מְזַהְרִין שֶׁלֹּא יִמִּירוּ. נִמְצְאָתָּ אוֹמֵר שֶׁהִיָּחִיד שֶׁהִמִּיר הָרִי
 הַתְּמוּרָה קֹדֶשׁ. וְאֶפְלוּ הִמִּיר בְּשִׁבְתָּ לֹקֶה אֲרֻבָּעִים. וְאַחַד
 מִן הַשְּׁתָּפִין שֶׁהִמִּיר. אוֹ מִי שֶׁהִמִּיר בְּקָרְבָן מְקַרְבָּנוֹת
 הַצָּבוּר. הוֹאִיל וַיֵּשׁ לוֹ בָּהֶן שְׁתַּפּוֹת הָרִי זֶה לֹקֶה וְאֵין
 הַתְּמוּרָה קֹדֶשׁ:

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' תמורה פ"א ה"ה

הַיּוֹרֵשׁ מִמִּיר. הַנִּיחַ בְּהֵמָה לְשָׁנִי בְּנִי וּמֵת הָרִי זֶה קָרְבָּה
 וְאֵין מְמִירִין בָּהֶם שֶׁהָרִי הֵם בָּהֶם שְׁתָּפִין וְהַשְּׁתָּפִין אֵין
 עוֹשִׂין תְּמוּרָה כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ:

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' ערכין וחרמין פ"ז ה"ב

כָּל הַפֹּדָה קָדְשׁוֹ מוֹסִיף חֹמֶשׁ ב'. וְאַחַד הַמִּקְדָּשׁ עֲצָמוֹ
אוֹ אֲשֶׁתוֹ אוֹ הַיּוֹרֵשׁ מוֹסִיפִים חֹמֶשׁ כָּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ. וְאִם
הַחֹמֶשׁ לֹא יִהְיֶה אֵלָּא מִן הַמִּטְלָטְלִין. וְהַחֹמֶשׁ שֶׁמוֹסִיף
הָרִי הוּא כְּהֶקְדֵּשׁ עֲצָמוֹ וְדִין אֶחָד לָהֶם:

מעשר שני ונטע רבעי פ"ה ה"א

הַפֹּדָה מֵעֲשָׂרוֹ לְעֲצָמוֹ ג. בֵּין שֶׁהוּא שָׁלוּ בֵּין שֶׁנֶּפֶל לוֹ
בִּירֵשָׁה בֵּין שְׁנֵתָן לוֹ בְּטָבְלוֹ מִתְּנָה כָּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ. הָרִי זֶה
מוֹסִיף עָלָיו חֹמֶשׁ. אִם הָיָה שָׁוֶה אַרְבָּעָה נוֹתֵן חֲמִשָּׁה.
שֶׁנֶּאֱמַר 'וְאִם גָּאֵל יִגָּאֵל אִישׁ מִמֵּעֲשָׂרוֹ חֲמִשִּׁיתוֹ יֹסֶף
עָלָיו':

עין משפט ד.

הרמב"ם הל' ערכין וחרמין פ"ז ה"ד

קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ שֶׁנֶּפֶל בָּהֶם מוֹם וְנִפְדּוּ ד'. אִם פָּדָה הַמִּקְדָּשׁ
עֲצָמוֹ מוֹסִיף חֹמֶשׁ כְּשֶׁאָר הַהֶקְדָּשׁוֹת. וְהַמִּקְדָּשׁ שֶׁפָּדָה

ב'. כסף משנה: כל הפודה קדשיו מוסיף חומש. מפורש בתורה פרשת אם בחקותי ובפרק הזהב (בבא מציעא דף נ"ה:) תנן הפודה את הקדשו מוסיף חומש. ומה שכתב ואחד המקדיש עצמו או אשתו או היורש וכו': ומה שכתב ואף החומש לא יהא אלא מן המטלטלין. בפרק הזהב (דף נ"ד) בעיא ופשטוה מדכתיב עליו לרבות חומשו כמותו:

ג'. כסף משנה: הפודה מעשירו לעצמו וכו'. משנה פ"ד דמע"ש (מ"ג) הפודה מע"ש שלו מוסיף עליו חמישיתו בין שהוא שלו בין שניתן לו במתנה. ומ"ש בין שניתן לו בטבולו. בפ' האיש מקדש (דף נ"ד:) אמרינן דלר"מ דסבר מע"ש ממון גבוה הוא איך יתן מה שאינו שלו אלא מיירי בדיהיב ליה בטיבליה ובתורת כהנים פרשת בחוקותי יליף לה ושם הזכיר יורשים: ומה שכתב כמו שביארנו. הוא בפ"ג ה"ז: ומ"ש אם היה שוה ארבעה נותן חמשה. בפרק הזהב (דף נ"ד) איפשיט דחומשא מלבר

ד'. כסף משנה: קדשי מזבח שנפל בהם מום וכו'. בסוף תמורה (דף ל"ב:) ובר"פ על אלו מומין (דף ל"ז:) תניא ואם בבהמה הטמאה (ופדה בערכך) הרי בהמה טמאה אמורה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

לַעֲצֹמוֹ הוּא שְׁמוֹסִיף חֹמֶשׁ לֹא הִתְכַּפֵּר בָּהּ שְׁפָדָאָה.
וְהִקְדֵּשׁ רֹאשׁוֹן הוּא שְׁחִיב בְּתוֹסֶפֶת חֹמֶשׁ. אֲבָל הִקְדֵּשׁ
שְׁנֵי אֵינּוּ מוֹסִיף עָלָיו חֹמֶשׁ. שְׁנֶאֱמַר וְאִם הַמִּקְדִּישׁ יִגָּאֵל
אֶת בֵּיתוֹ וַיִּסֶּף חֲמִישִׁית. הַמִּקְדִּישׁ וְלֹא הִתְכַּפִּים:

עין משפט ה.

הרמב"ם הל' תמורה פ"א ח"ד

הִתְכַּפֵּר הוּא שְׁעוֹשֶׂה תְּמוּרָה אֲבָל לֹא הַמִּקְדִּישׁ. כִּיצַד.
הִקְדִּישׁ בְּהֵמָה שִׁיתְכַּפֵּר בָּהּ חֲבֵרוֹ כְּגוֹן שֶׁהִקְדִּישׁ קֶרְבָּנוֹת
נִזְיֹר שִׁיתְכַּפֵּר בָּהֶם פְּלוֹנִי הַנִּזְיֹר. אוֹתוֹ הַנִּזְיֹר הוּא שְׁעוֹשֶׂה
בָּהֶן תְּמוּרָה אֲבָל לֹא זֶה שֶׁהִקְדִּישׁ לְפִי שְׁאִינֶן שְׁלוֹ:

עין משפט ו.

הרמב"ם הל' תרומות פ"ד ח"ב

חֲמִשָּׁה לֹא יִתְרֹמוּ וְאִם תְּרֹמוֹ אֵין תְּרוּמָתָן תְּרוּמָה.
הַחֵרֶשׁ. וְהַשּׁוֹטָה. וְהַקֶּטָן. וְהָעֶכָּוִ"ם שֶׁתָּרַם אֶת שְׁלֹ

הא מה אני מקיים (ואם כל בהמה טמאה) אשר לא יקריבו ממנה וכו' (הוי אומר אלו) בעלי מומין שנפדו. ומה שכתב והמקדיש עצמו שפדה לעצמו הוא שמוסיף חומש לא המתכפר בה שפדאה בריש תמורה (דף ו') ובריש זבחים אמר ר' אבהו אמר ר' יוחנן המקדיש מוסיף חומש ומתכפר עושה תמורה. ופירש רש"י אדם שנדר קרבן והפרישו חבירו משלו להתכפר בו הנודר והומם ובא לחללו אם המפריש מחללו מוסיף חומש ואם המתכפר בו מחללו אינו מוסיף חומש דתלייה רחמנא לחומש במקדיש דכתיב ואם המקדיש יגאל את ביתו ויסף חמישיתו: והקדש ראשון הוא שחייב בתוספת חומש וכו'. לפיכך אם חילל בהמה על בהמה שניה וכו'. בפרק הזהב (דף נ"ד:) מימרא דריב"ל וברייתא:

ה. כסף משנה: המתכפר הוא שעושה תמורה וכו'. שם בריש פרק קמא (דף ב':):

ו. כסף משנה: חמשה לא יתרומו וכו'. בריש תרומות (מ"א): אבל התורם משלו וכו' עד לכל כהן. בפרק אין בין המודר עלה ל"ו ע"ב ואיבעיא לן התם אם צריך דעתו של בעל הכרי ולא איפשיטא ובתר הכי איבעיא לן טובת הנאה של מי ואסיקנא דטובת הנאה של תורם דאמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן התורם משלו על שאינו שלו טובת הנאה שלו ומשמע דממילא נפשטה גם בעיא ראשונה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

יִשְׂרָאֵל וְאַפְלוּ בְּרִשּׁוֹתָיו. וְהַתּוֹרֵם אֶת שְׂאִינוֹ שְׁלוֹ שְׁלֹא
בְּרִשּׁוֹת הַבְּעָלִים. אֲבָל הַתּוֹרֵם מִשְׁלוֹ עַל שֵׁל אַחֲרִים הָרִי
זו תְּרוּמָה וְתִקֵּן פְּרוּתֵיהֶם. וְטוֹבֵת הַנָּאָה שְׁלוֹ שְׁנוֹתָנָה
לְכָל כֹּהֵן שִׁירָצָה:

עין משפט ז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ג הי"ב

וּבְמָקוֹם שְׁסוּמְכִין שׁוֹחֲטִין ז'. וְתִכְף לְסְמִיכָה שְׁחִיטָה. וְאִם
שָׁחַט בְּמָקוֹם אַחֵר אוֹ שִׁשָּׁה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָה. וְהַסְמִיכָה
שִׁירִי מִצּוּהָ הִיא לְפִיכָךְ אִם לֹא סָמַךְ כִּפּוּר וְאִינָה מְעַכֶּבֶת
וְאֵף עַל פִּי כֵן מַעְלִין עָלָיו כְּאִלוֹ לֹא כִפּוּר:

דף ו:

עין משפט א. הרמב"ם הל' מחוסרי כפרה פ"ד ה"ב

נִתְאַחַר וְלֹא גִלַּח בְּשָׁבִיעִי ח. וְגִלַּח בְּשָׁמִינִי אוֹ אַחֵר כֶּמֶה
יָמִים בַּיּוֹם שִׁיגִלַּח יִטְבֹּל וַיַּעֲרִיב שְׁמֹשׁוֹ וְלִמְחָר יָבִיא

ז. כסף משנה: במקום שסומכין שוחטין ותיכף לסמיכה שחיטה. משנה בס"פ שתי מדות
ובגמרא מאי קאמר ה"ק במקום שסומכין שוחטין שתיכף לסמיכה שחיטה ולא ידעתי
למה לא כ"כ רבינו. ומ"ש ואם שחט במקום אחר או ששהא שחיטתו כשירה. נלמד ממ"ש
לקמן בסמוך. ומ"ש והסמיכה שיירי מצוה היא וכו' עד כאלו לא כפר. משנה וברייתא בס"פ
שתי מדות ואיתיה בריש זבחים (דף ו') ויליף לה מקרא בריש יומא (דף ה'):

ח. כסף משנה: נתאחר ולא גילח בשביעי וכו'. פשוט הוא במשנה פ' ג' מינין (דף מ"ד):
כיצד עושין לו וכו' המצורע עומד חוץ לעזרת ישראל. מפני שהוא מחוסר כפורים ותנן
בפירקא קמא דכלים שמחוסר כפורים אסור ליכנס לעזרת ישראל. ומה שכתב כנגד פתח
מזרחית באסקופת שער ניקנור ופניו למערב. בתורת כהנים על פסוק והעמיד הכהן המטהר
לפני ה' פתח אהל מועד מעמידן בשער ניקנור אחוריהם למזרח ופניהם למערב: ושם

עומדים כל מחוסרי כפרה וכו'. בפ"ק דסוטה (דף ח') אהא דתנן שעל פתח שער ניקנור משקין את הסוטות ומטהרים את היולדות ואת המצורעים בשלמא סוטות וכו' ומצורעים דכתיב לפני ה' אלא יולדות מ"ט [אילימא] משום דאתיין וקיימין אקרבניהו וכו' א"ה זבין וזבות נמי ומשני אה"נ ותנא חדא מינייהו נקט: והכהן לוקח אשם של מצורע וכו'. מפורש בתורה. ומ"ש ואם הניף זה בפני עצמו וזה בפני עצמו יצא. בת"כ דריש לה מדכתיב אותו לאשם: ומ"ש ואח"כ מביא את האשם של מצורע עד הפתח ומכניס שתי ידיו לעזרה וסומך שתי ידיו עליו ושוחטין אותו מיד ומקבלים שני כהנים את דמו אחד מקבל בכלי וכו'. בסוף נגעים: וכתב הראב"ד ואח"כ מביא א"א אין כאן אח"כ וכו'. וז"ל התוספתא פ"ה דנגעים מביא אשמו ולוגו בידו ומעמידו בשער ניקנור והכהן עומד מבפנים ומצורע מבחוץ ומצורע מניח ידו תחת ידו של כבש והכהן מניח ידו על המצורע ומוליך ומביא מעלה ומוריד וסומך שתי ידיו עליו ונכנס ושוחטו בצפון כל הסמיכות שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו שהיתה בשער ניקנור עכ"ל התוספתא. והראב"ד דייק מדקתני ומוליך ומביא מעלה ומוריד וסומך והדר קתני ונכנס ושוחטו משמע דבמקום שמניף שם היה סומך ותו מדקתני כל הסמיכות שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו שהיתה בשער ניקנור משמע שהסמיכה היתה תיכף לתנופה במקום שהיה מניף ואח"כ היה הכהן נוטל האשם ממקום התנופה ונכנס ושוחטו בצפון. ולרבינו י"ל דהא לא מכרעא אע"פ שסמכה סמיכה לתנופה לאו למימרא שיהיה במקומה דמסתמא כל שאנו יכולים לסמוך סמיכה לשחיטה יש לנו לעשות ומי הכריחנו להדחיק בזו והא דקתני כל הסמיכות שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו היינו לומר שבשאר הקרבנות בעל הקרבן נכנס בעזרה ובמקום שרוצים לשחוט הקרבן שם סומך ותיכף שוחט שם וכאן א"א לעשות כן מפני שאין המצורע יכול ליכנס בעזרה אלא מכניס ידיו לעזרה לחלל השער וסומך שם והכהן מוליך האשם משם לצפון העזרה ושוחט שם והיינו דקתני ונכנס ושוחטו בצפון כלומר נכנס מפתח העזרה לצפון הרי שסמיכה זו מרוחקת קצת מהשחיטה ומשמע שהתנופה היתה חוץ לעזרה ודבר תימה הוא. אבל מדקדוק לשון רבינו נראה שבפנים היה מניפו הכהן לבדו ואח"כ מביאו לפתח העזרה כדי שיסמוך עליו המצורע אבל ק"ל דקתני בתוספתא שהמצורע היה מניף עם הכהן וצ"ע. והר"י קורקוס ז"ל כתב שדעת רבינו דכיון שבפרק כל הפסולים (דף ל"ג) הביאו תוספתא זו ופריך מינה למ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה וא"כ ליעייל ידיה ולסמוך וישחטו אותו שם פי' אלא שהיו צריכים להוציא האשם מן העזרה ולחזור ולהכניסו ומשני דקסבר האי תנא שאין אותו מקום כשר לשחיטה והיה צריך להכניסו לפנים ולא הוי תיכף לסמיכה, נראה מכאן דרישא דקתני בתנופת מצורע מניח ידו לאו מתרצתא היא דהא בתנופה לפני ה' בעינן וא"כ הרי כאן ביאה במקצת ע"כ. אלא ודאי נראה מכאן דבתנופה לא חיישינן ואין בה הכנסת יד אלא כהן מניף במקום שמניף השאר ואח"כ מוציאו בפתח לסמוך וגם כיון שהקשו ליעייל ידיה ולסמוך ויהיה תיכף נראה שאין שם הכנסת יד אלא לסמיכה מפני התכיפה אבל תנופה כהן לבדו מניף כי אין לחוש בה לתכיפה וגם תנופה יכול הכהן להניף בשביל הבעלים כמו שמצינו בכמה מקומות שהקפידו על הסמיכה ולא הקפידו על התנופה אף אם לא תהיה בבעלים והרי השולח חטאתו כהן מניף על ידו לכך לא הצריכו בה להכניס

קִרְבָּנוֹתָיו אַחֵר שִׁטְבַּל פַּעַם שְׁנִיָּה כָּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ. כִּי־צַד
עוֹשִׁין לוֹ. הַמִּצְרֵעַ עוֹמֵד חוּץ לְעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד פֶּתַח
מִזְרָחִית בְּאַסְקַפֶּת שַׁעַר נִיקְנוֹר וּפְנֵיו לְמַעַרְב וְשָׁם
עוֹמְדִים כָּל מַחֲסֵרֵי כַּפָּרָה בְּעֵת שְׁמִטָּה־רִין אוֹתָן וְשָׁם
מִשְׁקִין אֶת הַסּוֹטוֹת. וְהִכְהִין לוֹקֵחַ אֲשָׁם שֶׁל מִצְרֵעַ
כְּשֶׁהוּא חַי וּמְנִיפוֹ עִם לֹג הַשָּׁמֶן בַּמִּזְרָח כְּדָרֵךְ כָּל
הַתְּנוּפוֹת. וְאִם הֵנִיף זֶה בְּפָנָיו עֲצָמוֹ וְזֶה בְּפָנָיו עֲצָמוֹ יֵצֵא.
וְאַחֵר כֶּךָ מְבִיא אֶת הָאֲשָׁם שֶׁל מִצְרֵעַ עַד הַפֶּתַח וּמִכְנִיס

ידו כמו בסמיכה וקרא דתנופה לא קאמר אלא כהן וגם דכיון דכתיב לפני ה' צריך שיניף במקום שמניף שאר תנופות ואע"פ שבתוספתא אמרו שסמיכה זו לא היה תיכף לה שחיטה כבר אמרו בפרק כל הפסולים דלמ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה מעייל ידיה וסומך להיות תיכף השחיטה ככל הסמיכות שהקפידה תורה על התכיפה בהם אך לא לדעת ר"י בר"י שסובר שאין המקום כשר לשחיטת קדשי קדשים וכבר נתבאר בהל' בית הבחירה לדעת רבינו שעד שער מזרחי שהוא שער ניקנור כשר לשחיטת קדשי קדשים והכל נקרא צפון גם נתבאר בהל' ביאת המקדש דביאה במקצת לא שמה ביאה וכיון שכן ה"ז מכניס ידיו וסומך כמ"ש כאן ושוחטין שם דתיכף לסמיכה שחיטה ככל הסמיכות עכ"ל. ומ"ש הראב"ד כמו שהגהתי למעלה הוא מ"ש אין כאן אח"כ. ומ"ש ואחד בידו הימנית ומערה לידו השמאלית וכו' עד פסל. בתוספתא פ"ק דזבחים והר"י קורקוס ז"ל כתב דאיתא בתוספתא (פרק בתרא) דנגעים זה שקיבל בכלי מקבל בימין וזה שקיבל ביד מקבל בשמאל ואם שינה פסל וזה הפך ממה שכתב רבינו ונדחק בפירושה דמאי דקתני זה שקיבל ביד מקבל בשמאל היינו לומר שמקבל בשמאל מן הימין שקבל בה מהבהמה ואם שינה שקיבל מן הבהמה פסל: הכהן שקיבל מקצת הדם בכלי וכו' עד ואם לא נתן לא כיפר. הכל בסוף נגעים. ומ"ש ואם נתן על השמאל לא יצא. שם דלא כר"ש. ומ"ש ויוצק לתוך כפו של חבירו השמאלית וכן מ"ש וטובל אצבעו הימנית. בסוף נגעים. ומ"ש על כל הזיה טבילת אצבע בשמן. בת"כ. ומ"ש ואם הזה ולא כיון כנגד בית קדשי קדשים כשירות. נראה דהיינו מדתני' בתוספתא פ"ק דזבחים הזיות שבמצורע שהזן שלא לשמן שאינם מכוונות הרי אלו כשירות. ומה שכתב ואח"כ יבא אצל מצורע וכו' ואם לא נתן לא כיפר. בפרק בתרא דנגעים אם נתן כיפר ואם לא נתן לא כיפר דברי ר"ע ר"י בן נורי אומר שיירי מצוה הן בין שנתן בין שלא נתן כיפר ומעלין עליו כאילו לא כיפר ומייתי לה בריש זבחים (דף י'): ומפרש לה. ומה שכתב ושאר הלוג מתחלק לכהנים. משנה בס"פ כל התדיר (דף צ"א):

שְׁתֵּי יָדָיו לַעֲזֹרָה וְסוּמָךְ עָלָיו וְשׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ מִיָּד.
וּמִקְבָּלִין שְׁנֵי כַּהֲנִים אֶת דָּמוֹ. אַחֵר מִקְבֵּל בְּכָלִי וְזוֹרְקוֹ
עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ וְאַחֵר בְּיָדוֹ הַיְמָנִית וּמַעֲרָה לְיָדוֹ
הַשְּׂמָאלִית וּמִזָּה בְּאַצְבָּעוֹ הַיְמָנִית. וְאִם שָׁנָה וְקִבֵּל
בְּשִׂמְאֵל תִּחְלָה פָּסֹל. הַכֹּהֵן שֶׁקִּבֵּל מִקְצַת הַדָּם בְּכָלִי
מוֹלִיכּוֹ וְזוֹרְקוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּחְלָה. וְאַחֵר כֶּף יָבוֹא הַכֹּהֵן
שֶׁקִּבֵּל הַדָּם בְּכַפּוֹ אֶצֶל הַמִּצְרָע. הַכֹּהֵן מִבְּפָנִים וְהַמִּצְרָע
מִבְּחוּץ. וּמִכְנִיס הַמִּצְרָע רֹאשׁוֹ וְנוֹתֵן הַכֹּהֵן מִן הַדָּם
שֶׁבְכַפּוֹ עַל תְּנוּף אֶזְנוֹ הַיְמָנִית. וְאַחֵר כֶּף יִכְנִיס יָדוֹ
הַיְמָנִית וַיִּתֵּן עַל בִּהֶן יָדוֹ וְאַחֵר כֶּף יִכְנִיס רִגְלוֹ הַיְמָנִית
וַיִּתֵּן עַל בִּהֶן רִגְלוֹ וְאִם נָתַן עַל הַשְּׂמָאל לֹא יֵצֵא. וְאַחֵר
כֶּף יִקְרִיב חֲטָאתוֹ וְעוֹלָתוֹ. וְאַחֵר שְׂיִתֵּן הַדָּם עַל הַבְּהוֹנוֹת
נוֹטֵל הַכֹּהֵן מִלּוֹג הַשֶּׁמֶן וַיּוֹצֵק לְתוֹךְ כֶּפוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ
הַשְּׂמָאלִית וְאִם יֵצֵק לְתוֹךְ כֶּף עֲצָמוֹ יֵצֵא. וְטוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ
הַיְמָנִית בַּשֶּׁמֶן שֶׁבְכַפּוֹ וּמִזָּה שֶׁבַע פְּעָמִים כְּנֶגֶד בֵּית קֹדֶשׁ
הַקֹּדְשִׁים עַל כָּל הַזֵּיָה טְבִילַת אֶצְבַּע בַּשֶּׁמֶן. וְאִם הִזָּה
וְלֹא כֵּן כְּנֶגֶד בֵּית קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים כְּשֵׁרוֹת. וְאַחֵר כֶּף יָבוֹא
אֶצֶל הַמִּצְרָע וַיִּתֵּן מִן הַשֶּׁמֶן עַל מְקוֹם דָּם הָאֵשׁ בְּתֵנוּף
אֶזֶן וּבִהֶן יָדוֹ וּבִהֶן רִגְלוֹ. וְהִנּוֹתָר מִן הַשֶּׁמֶן שֶׁבְכַפּוֹ יִתְּנוּ
עַל רֹאשׁ הַמִּתְטֵּהר וְאִם לֹא נָתַן לֹא כֶּפֶר. וְשָׂאֵר הַלּוֹג
מִתְחַלֵּק לַכַּהֲנִים:

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ב ה"ו

נְסָכִים שֶׁקִּדְּשׁוּ בְכָלִי שָׁרֵת וְנִפְסַל הַזֶּבַח ט. אִם נִפְסַל בְּשַׁחֲטָה לֹא קִדְּשׁוּ הַנְּסָכִים לְקָרֵב נִפְסַל מִקְבֵּלָה וְאֵילָךְ

ט. כסף משנה: נסכים שקדשו בכלי ונפסל הזבח וכו'. משנה בפ' התודה (דף ע"ט) הנסכים שקדשו בכלי ונמצא זבח פסול אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו ואם לאו יפסלו בלינה, ובגמ' אמר זעירי אין הנסכים מתקדשים אלא בשחיטת הזבח מ"ט אמר קרא זבח ונסכים תנן נסכים שקדשו בכלי ונמצא הזבח פסול אם יש זבח אחר יקרבו עמו ואם לאו יפסלו בלינה מאי לאו דאיפסיל בשחיטה לא דאיפסיל בזריקה כמאן כרבי דאמר שני דברים המתירים מעלים זה בלא זה אפי' תימא ר"א בר"ש כגון שקיבל דמן בכוס ונשפך וכו' סבר לה כוותיה דאבוה דאמר כל העומד ליזרק כזרוק דמי. ונראה שרבינו מפרש דהכי פריך מאי לאו דאיפסיל הזבח בשחיטה ואם איתא דשחיטת הזבח מקדש את הנסכים ולא קודם אמאי יפסלו בלינה הא לא קדשו כלל דהא שחיטה דפסול לא חשיבא שחיטה לקדושי נסכים. ומשני לא דאיפסיל בזריקה דהואיל וכבר קדשו נסכים בשעת שחיטה הילכך אע"ג דאיפסיל זבח בזריקה אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו וכן פירש"י בלשון אחר. והראב"ד כתב על דברי רבינו נפסל מקבלה ואילך א"א זה כתב לר"א בר"ש דבעי שני דברים המתירים ואם נתקבל הדם ונשפך כמי שנזרק דמי אבל לרבי אפי' בשחיטה לחודה קדשו ליקרב עם זבח אחר עכ"ל: ודע שפירש"י כמאן כרבי דאמר בפרק התכלת שחט הכבשים לשמן וזרק דמן שלא לשמן הלחם קדוש ואינו קדוש. שני המתירים כגון זריקה ושחיטה מקדשין הקרבן לקדושה. מעלים זה בלא זה והני שחיטה וזריקה מקדשים הם הנסכים וכיון דנסכים אלו הוקדשו בשחיטה אע"ג דאיפסיל זבח בזריקה קדשו נסכים בשחיטה וכו'. אפילו תימא ר' אלעזר דאמר אין מעלין זה בלא זה דאמר לא קדש הלחם עד שישחוט ויזרוק דמן לשמן. הב"ע כגון שקיבל הדם בכוס ונשפך אח"כ נפסל בזריקה ור' אלעזר סבר לה כאבוה דאמר כל העומד ליזרק כזרוק דמי להכי דנתקדשו שני המתירים בשחיטה ובזריקה אבל להכי לא הוי כזרוק שיהא הזבח כשר עכ"ל. ופסק רבינו כרבי וזהו שכתב אם נפסל בשחיטה לא קדשו הנסכים ליקרב נפסל מקבלה ואילך קדשו הנסכים ליקרב כלומר אם השחיטה היתה כתקנה אע"פ שנפסל אח"כ בקבלה או בזריקה קדשו הנסכים ליקרב. וזה מבואר בדברי רבינו ואיני יודע למה כתב הראב"ד על רבינו זה כתב לר' אלעזר בר"ש וכו' שהרי מבואר בדבריו שאינו פוסק אלא כרבי וכדפרישית. ואין לדחוק ולומר שטעמו מפני שהיה לו לרבינו לכתוב ואם לא נפסל בשחיטה קדשו הנסכים ואם נפסל אח"כ אם היה זבח אחר זבוח וכו' ומאחר שכתב נפסל מקבלה ואילך משמע ליה דנפסל אחר קבלה קאמר דהוה ליה שני דברים המתירים בכשרות שחיטה וקבלה ואח"כ נשפך הדם וכו' בר"ש שא"א לפרש כן בדברי רבינו משום דהא זעירי דאמר אין הנסכים מתקדשים אלא בשחיטה לא אתי אלא כרבי דאילו לר"א בר"ש אינם מתקדשים עד שיעשה שני המתירים דהיינו שחיטה וזריקה בכשרות וכי אפילו תימא ר"א בר"ש קאי אאוקימתא דאוקימנא במתני'

קָדְשׁוֹ הַנִּסְכִּים לְקָרֵב. שְׂאִין הַנִּסְכִּים מִתְקַדְּשִׁים לְקָרֵב
 אֶלָּא בְּשַׁחֲטָה הַזֶּבֶחַ. וּמָה יַעֲשֶׂה בָהֶן. אִם הָיָה שֵׁם זֶבֶח
 אַחֵר זָבוּחַ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה יִקְרְבוּ עִמּוֹ. וְאִם לֹא הָיָה שֵׁם
 זֶבֶח אַחֵר זָבוּחַ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נַעֲשֶׂה כְּמִי שֶׁנִּפְסְלוּ בְּלִינָה
 וַיִּשְׂרְפוּ. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּקָרְבֵּן צָבוּר מִפְּנֵי שְׁלֵב
 בֵּית דִּין מִתְּנָה עָלֶיהֶן. אֲבָל בְּקָרְבֵּן יָחִיד הָרִי אֵלָּו לֹא
 יִקְרְבוּ עִם זֶבֶח אַחֵר וְאֵף עַל פִּי שֶׁהוּא זָבוּחַ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה
 אֶלָּא מִנִּיחָן עַד שֶׁיִּפְסְלוּ בְּלִינָה וַיִּשְׂרְפוּ:

דאיפסיל בזריקה דאילו זעירי פשיטא דלא אתי כוותיה וא"כ מאחר שרבינו פסקה לדזעירי
 שאין הנסכים מתקדשים ליקרב אלא בשחיטת הזבח וכמבואר בדבריו עוד בפרק י"ז גבי
 כבשי עצרת ע"כ לומר שפסק כרבי ולא כר"א בר"ש. ומ"ש ואם נפסל מקבלה ואילך היינו
 לומר שנפסל בקבלה עצמה או באחת משאר עבודות שאחר קבלה ומה שלא כתב ואם לא
 נפסל בשחיטה מפני שהיה צריך להאריך ולכתוב עוד ואח"כ נפסל בקבלה או באחת משאר
 עבודות. ולישב דברי הראב"ד נראה לומר שהוא ז"ל היה מפרש דכי שני אפי' תימא ר"א
 בר"ש לזעירי נמי קאי לומר דשפיר אתי כר"א בר"ש והא דלא אדכר זעירי אלא שחיטה
 משום דעיקר מילתיה אתא לאשמועין דלא נימא דבכניסתן בכלי בלבד נתקדשו אלא
 שצריך ג"כ שחיטת הזבח וזעירי לא נחית נפשיה לפלוגתא דלכ"ע צריך נמי שחיטת הזבח
 אלא לרבי בהכי סגי ולר' אלעזר בר"ש צריך נמי קבלה ואף על גב דמייתי לה מדכתיב
 זבח ונסכים דמשמע דבשחיטה בלחוד סגי איכא למימר דלר' אלעזר בר"ש כיון דגלי קרא
 דצריך שחיטה כיון דס"ל דב' דברים המתירים אין מעלין זה בלא זה ממילא משמע דקבלה
 נמי צריך. כל זה לתת מקום לדברי הראב"ד אבל דברי רבינו מבוארים שהם כרבי וכמו
 שנתבאר: ומ"ש רבינו אם היה שם זבח אחר זבוח באותה שעה. הכי אמרינן בגמרא דמתני'
 הכי מיפרשא אם יש שם זבח אחר יקריבו עמו בד"א בשהיה זבח זבוח באותה שעה אבל
 (אם) אין זבח זבוח באותה שעה נעשה כמי שנפסלו בלינה ופסולים. ומ"ש רבינו בד"א
 בקרבן צבור וכו' שם אם יש שם זבח אחר יקריבו עמו והאמר רב חסדא שמן שהפרישו לשם
 מנחה זו פסול לשם מנחה אחרת אמר רבי ינאי לב ב"ד מתנה עליהם אם הוצרכו הוצרכו
 ואם לאו יהו לזבח אחר. ומ"ש רבינו דלא אמרינן לב בית דין מתנה עליהם אלא בקרבנות צבור.
 בפרק קמא דזבחים (דף ו'): קרבנות צבור קאמרת שאני קרבנות צבור דלב ב"ד מתנה
 עליהם: